

Handläggare
Madeleine Modig
Telefon: 08-50822905

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-06-15

En registerlag för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Myndigheteten för vård- och omsorgsanalys har lämnat ett förslag till ny lag om behandling av personuppgifter som ska träda i kraft den 1 januari 2025. Förslaget innebär sammanfattningsvis att myndigheteten ska kunna inhämta vissa personuppgifter från statliga myndigheter, kommuner och regioner.

Förvaltningen anser att förslaget effektiviserar processen för myndigheten att kunna ta del av en stor mängd personuppgifter för sitt uppdrag, men förslaget innebär samtidigt risker för den enskildes integritet som förslaget inte tagit tillräcklig hänsyn till. Förvaltningen anser att den registrerades intressen bör få högre prioritering genom att dataskyddsombud involveras i processen för det material som inhämtas och att konsekvensbedömning kan utföras, dokumenteras och tydliggöras.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 14 mars 2023 skickat en remiss om ett förslag till en registerlag för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys till stadsdelsnämnden för yttrande.

Lagförslaget om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska komplettera gällande förordningar. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys föreslås som huvudregel endast få behandla personuppgifter i det projekt som uppgifterna har samlats in för. Personuppgifter som kan komma att samlas in är

exempelvis register över insatser i kommunal hälso- och sjukvård, patientjournaler och personakter hos kommuner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom nämndkansliet och i samråd med nämndens dataskyddsbud. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 7 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens dataskyddsbud har som arbetsuppgift att följa upp och kontrollera att personuppgiftsansvarig omhändertar den registrerades intressen. Detta sker bland annat genom kontroll av personuppgiftsbiträden, granskande av säkerhet och att stötta vid införande av nya it-plattformar. Inte sällan är det stora frågetecken som lyfts upp vid begäran av stora mängder information till forskning. Det har för medarbetare känts som en kartläggning av medborgare, oro för att klienter ska tappa förtroende när det framkommer att känslig information lämnats ut. I ett av dessa fall framkom det tydliga tveksamheter. I den första delen menade forskare att det var anonymiserad data via Statistikmyndigheten (SCB) och rent statistiskt. Men i steg två av forskningen ska intervjuer hållas med de som är intressanta utifrån materialet. Det betyder att personerna får reda på att de är med i ett forskningsprojekt i ett senare skede. Informationen till de registrerade och till medarbetare som ska inhämta och sammanställa data behöver därför bli tydlig.

Begreppet anonymitet för personer i redan stor beroendeställning och informationskravet i dataskyddsförordningen måste beaktas i relation till den enskilda individens integritet. Risken som förvaltningen ser är att det är lätt att glömma individen till förmån för forskning.

I underlaget framkommer också stor vikt vid etikprövning. Dataskyddsbudet har vid flera tillfällen efterfrågat en konsekvensbedömning och dessa har inte varit tillräckligt utförda vid forskningsprojekt. Dataskyddsbud är sällan delaktiga och de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärderna är ofullständigt beskrivna. Därför bör det vara en tydligare kravbild att detta ska vara dokumenterat och en del av etikprövningsnämndens beslutsunderlag.

I avsnittet ”7 Samlad integritets- och proportionalitetsanalys” finns ett kort stycke under rubriken ”Konsekvensbedömning avseende dataskydd”. För att öka transparensen och förtydliga informationskravet är det önskvärt att det i informationen på webbsida omnämns en motivering, det vill säga en tröskelanalys.

Myndigheten har valt att inte göra en helt transparent konsekvensbedömning i de fall en konsekvensbedömning genomförs.

En aktuell fråga är hur överföring av information ska ske säkert. Det finns inte heller någon anteckning om omfattningen, det vill säga hur många som kommer bli aktuella för ett projekt vilket borde vara lika viktigt som tidsrymd.

I avsnitt 3.1 nämns att det finns en styrelse och patient- och brukarråd. Det anges inte att dataskyddsombudet tillfrågats eller är aktiv i arbetet, vilket kan innebära att det inte säkerställs att den registrerades intressen omhändertas.

Journal- och aktstudier

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys framför behovet av att genomföra akt- och journalstudier i vissa fall.

Förvaltningen framför att myndigheten kan genomföra studier i forskningsakter som levererats till Stockholms stadsarkiv. Personakter som är upprättade enligt socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade av stadsdelsförvaltningen levereras årligen till Stockholms stadsarkiv. Ett urval baserat på personer födda dag 5, 15, 25 undantas från gallring fem år efter sista anteckning i akten och bevaras för forskningsändamål.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lars Wennberg
tf. stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag - En registerlag för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lars Wennberg, tf. stadsdelsdirektör	2023-05-29